

NOVUM

MUZEUM JINDŘICHOHRADECKA červenec 2013

Šestý ročník Folklorního festivalu jihočeských souborů v Jindřichově Hradci

V sobotu 20. července 2013 se do Jindřichova Hradce po roce vrátí již tradiční součást léta – Folklorní festival jihočeských souborů. V letošním roce to bude již pošesté. Hlavními organizátory projektu jsou Muzeum Jindřichohradecka a Jarošovská krojová družina, kteří festival připravují za finanční účasti Jihočeského kraje, Města Jindřichův Hradec, Obce Jarošov nad Nežárkou a firem Waldviertler Sparkasse, Fruko Schulz a Vlastimil Kostka z Jarošova nad Nežárkou. Mediálním partnerem festivalu je Český rozhlas České Budějovice.

Festival bude zahájen ve 13.00 hodin u Střelnice tancem České besedy, kterou si připravili členové Krojové družiny z Jarošova nad Nežárkou a jindřichohradečtí barádníci obce Kuněfar. Po slavnostním zahájení zdravíci starosty Města Jindřichův Hradec ing. Stanislava Mrvky, ředitele Muzea Jindřichohradecka PhDr. Jaroslava Pikala a starosty obce Jarošov nad Nežárkou Bohumila Roda vyjde od Střelnice krojovaný průvod účastníků festivalu, který projde Panskou ulicí na Masarykovo náměstí, kde bude krátká zastávka se zpěvy a tancem. Pak se průvod přesune do zahrady a dvoří Muzea Jindřichohradecka, kde budou od 14.00 hodin vystupovat folklorní soubory z jižních Čech a Vysočiny. Zatančí a zapřívají soubory Podjavoňčan z Telče, Straňšřčan z Pacova, Doudleban z Doudleb a Krojová družina z Jarošova nad Nežárkou. Ta si pro letošní rok připravila pro festival pásmo inspirované dílem známého českého hudebního skladatele, sběratele písní a folkloristy Karla Weise. Zpestřením programu bude vystoupení cimbálové muziky Vináčků z Valašských Klobouků, která bude pro zájemce vyhrávat nejenom u odpoledních hodináků, ale také od 20 hodin v restauraci Gentleman v Jarošovské ulici. Festivalem bude návštěvníky provázet a samotná zvonupení představitelka šéfredaktorky Jihočeského rozhlasu a zkušební moderátorky pan Libor Soukup. V případě nepřítomnosti počasí se festival koná na Zimním stadionu Jana Marka. Po celou dobu festivalu bude pro návštěvníky zajištěno bohaté občerstvení.

Věříme, že všichni zájemci o poetické písničky, lidové tance a pestré kroje se sejdou v mezejích zahradách, a ať už by je překvapilo nepřítomné počasí, užijí si bohatý program národopisného festivalu, který bude jistě zpestřením letního prázdninového odpoledne.

Alexandra Zvonářová

Tomby tajemným kostelem sv. Jana Křtitele - podruhé

Po loňské premiéře nočních prohlídek kostela sv. Jana Křtitele a přilehlého minoritského kláštera v J. Hradci, kterou nabídlo více než dvěma stům posluchačů Muzeum Jindřichohradecka, se vrátí 21. června 2013 zájemci o „tajemno“ opět do prostor těchto překrásných církevních objektů. Prohlídky se ujal archeolog muzea Mgr. Vladislav Burian. Terénní poznatky jsou zakončovány do výkladu o, svým způsobem, unikátních a bezesporu v mnoha směrech nezodpovězených otázkách o těchto tajemných prostorách.

Návštěvníci prohlídek se během zhruba jedné a půl hodiny seznámí s řadou zajímavostí, jako například, proč je kostel „křivý“, avšak neméně zajímavé jsou jistě i postavy apolůňů z bře hlav, nestvůrky a příšerky namalované v ostnách gotických oken či malby v tříumířném oblouku kostela. Mnohé je sice v rovině hypotéz, ale i tak určitě vše stojí za zamýšlení.

Novinkou letošních „Toulek“ je zpestřování půdy kostela sv. Jana Křtitele veřejností. Výstup je zabezpečen nově vybudovaným dřevěným schodištěm, které do starého mistrovsky zasadił Pavel Gichra a Tomáš Fedra. Právě díky těmto schodištem se dostanete do míst, kde je dobře vidět „revers“ klenb kostela nad presbytářem a hlavní loďi kostela, ale také mnohé další stavební prvky této jihočeské gotické církve nřperly.

Prohlídky budou probíhat dva krát měsíčně po celou dobu prázdnin a v září, ujmou se jich střídavě Jakub Valášek, Petr Pokovba a Vladislav Burian. Vstupenky v hodnotě 80 Kč je možné zakoupit v předprodeji v pokladně Muzea Jindřichohradecka, jednotlivé prohlídky jsou z bezpečnostních důvodů výstupu na půdu omezeny počtem 25 osob. Více informací získáte na www.njh.cz, případně na telefonů 384 363 661.

Archeologický výzkum ve Slavonicích čp. 515

Od května do počátku července letošního roku provádí Muzeum Jindřichohradecka archeologický výzkum na Hornímnáměstí ve Slavonicích v objektu čp. 515. Dosavadní nálezy patří za řadu let z této známé renesanční městské perly na jihu Čech skutečně k unikátním. Nálezy jsou dokladem poměrně honosného života lidí ve Slavonicích od středověku až po novověk. Díky připravenému rozsáhlé rekonstrukci objektu čp. 515 a především zájmu jeho majitele o poznání dávné historie svého domu, zde bylo odkryto prozatím pět zjišťovacích sond. Každá z nich přinesla zajímavé poznatky sahající svojí historií až do 14. století. Bezesporu nejzajímavější však prozatím byla sonda číslo 1/2013, která skrývala skutečně historické umykáry.

V přízemí zkoumaného domu byla v jedné z místností zachycena odpadní jáma, ze které bylo získáno několik set kusů fragmentů převážně technické keramiky. Dno jámy bylo významno světle šedavým jílem a jak prokázal výzkum, stěny jámy byly původně obloženy dřevěnými prkny. Největší zastoupení mezi nálezy má čtyři středověké kachle ze závěru 15. století, dochované celé či ve zlomcích. Nejčastějším vyobrazením na nich je sv. Iř zabíjející draka koňmo, dále zde byly nalezeny prolamované kachle s cimbúřím a zcela ojediněle pak s geometrickými prvky. Dalším typem pak jsou kachle baňkovité a miskovité bez čelní reliéfní stěny. Jedná se o několik set fragmentů a zhruba dvacet rekonstruovatelných kachlů.

Mimo kachlů z pozdně gotických kamen zde byly nalezeny zvonky z miskovitých kahanů /svídel/, z miniaturní nádobky o výšce 45 cm, z pokliček, trojnožek, hrnců, hrnků, pohárků, džbánů a jedné velké zásobní nádoby. Jedná se převážně o keramiku z konce 15. století, avšak nejmladší artefakty pochází až z přelomu 18. a 19. století. Za nejprekvapivější nález pak lze považovat torzo renesančního, červeně ručně malovaného keramického zvonku. Proč jáma obsahovala takto výjimečně i historicky různorodý materiál, se právě v současné době snaží archeologové rozlušit a zasadit do mozaiky historie tohoto slavonickeho domu.

Vladislav Burian

Jihočestí betlémáři od A do Z

MAZANÁ VĚRA Tvůrkyně z Tábora vytvářela několik typů betlémů zbarvené kůže v kombinaci se dřevěnými součástkami. Nejpočetnější soubory obsahují až tisíců figurků v průměrné deseticentimetrové velikosti. Vedle svaté rodiny a tří králů je součástí betlémské scény prastrá škála darovníků a muzikantů. Typickou figurkou v betlému je nyslivec, husopaska nebo komínk.

MÜLLER VLADIMÍR Výtvarník z Písku začal v šedesátých letech 20. století vyrábět nejdříve betlémy z vřizovického a pemíkovoého těsta a od sedmdesátých let pak betlémy s dřevěnými vyřezávanými figurkami. První vyřezávaný betlém spatřil světlo světa v roce 1994 na výstavě v Prácheňském muzeu v Písku.

Od té doby k prvním vyřezávanému betlému přibýly nejenom figurky, ale také další betlémy. Ty byly vytvářeny nejenom ze dřeva, ale také z vstřívané překližky nebo papíru přilepeného na překližce. Betlémy s figurkami rozmanitých velikostí byly adjustovány mnoha způsoby. Vedle tradičního umístění na pevné základně se objevilo například umístění v rámu, ve skleněné kouli nebo v části kmenu stromu. Raritou je „Písecký betlém“, který je zasazen do prostředí píseckých domů a jeho osazenstvem jsou figurky, představující pracovníky píseckého muzea. Tvůrce je držitelem dvou bronzových „Nožků Tomáše Krázy“.

NĚMEČEK JIŘÍ Jindřichohradecký tvůrce zdědil několik betlémských královských figurků, které opravil a průběžně doplňuje bohatou vesnickou architekturou a dalšími doplňky. Betlém se v současné době zaujímá více jak 4 metry. Betlém získal v roce 2008 cenu diváků v mezinárodní soutěži tvůrců betlémů „Nožků Tomáše Krázy“.

NETK JIŘÍ Sochař a řezbář žijící a tvořící střídavě v Brně a ve Slavonicích patří k mimořádným uměleckým osobnostem přelomu 20. a 21. století. Při tvorbě betlémů čerpal z tradic mistrů středověku, renesance i baroka, ve výsledku je však ryze moderní a svůj. Mezi lidovými tvůrci je řazen k betlémářům, mezi umělci k mystikům. Vytváří nejenom betlémy složené z jednotlivých volně sestavitelných figur, ale také hluboce řezané reliéfy s betlémskými figurami. V jeho dílně vznikají vedle menších betlémů také rozměrná díla určená pro mnohé kostelní chrámy. V posledním čtvrtstoletí se naplno věnuje výstavním aktivitám. Od roku 1982 vystavoval své dílo v České republice, na Slovensku, v Rakousku, Itálii, ve Švýcarsku nebo ve Finsku. Je držitelem stříbrného „Nožku Tomáše Krázy“.

Alexandra Zvoňová

Zprávy:

Expozice v jezuitském semináři - otevřeno denně od 8.30 do 12.00 a od 13.00 do 17.00 hodin. **Městská vyhlídková věž** je otevřena denně od 10.00 do 12.30 a od 13.00 do 16.00 hodin. **Výstavní prostory v minoritském klášteře** jsou otevřeny denně od 9.00 do 12.00 a od 13.00 do 16.00 hodin. **Kostel sv. Jana Křtitele** je otevřen denně od 9.00 do 12.00 a od 13.00 do 16.00 hodin.

Knihovna Muzea Jindřichohradecka s badatelnou ve Štítného ulici poskytuje služby pro veřejnost celoročně v pondělí a ve středu od 12.30 do 15.30 hodin.

Ve čtvrtek 4. července se koná od 20.00 hodin v kostele sv. Jana Křtitele **SVÁTEČNÍ KONCERT žesťového souboru TRUMPET TUNE**. Program: Vejvanovský, Pezel, Susato, Grieg, Morricone. Vstupné 80 Kč, děti 40 Kč.

Muzeum Jindřichohradecka Vás srdečně zve na **NOČNÍ KOMENTOVANÉ PROHLÍDKY KOSTELEM SV. JANA KŘTITELE** v pátek 12. a 26. července od 21.00 hodin a úterý 30. července od 16.00 hodin. Vstupenky je možno zakoupit v předprodeji na pokladně minoritského kláštera, počet návštěvníků ve skupině je omezen na 25 osob. Děti mohou jít v doprovodu rodičů až od 5 let věku. Vstupné 80 Kč.

V sobotu 20. července 2013 se uskuteční již VI. ročník **FOLKLORNÍHO FESTIVALU JIHOČESKÝCH NÁRODOPISNÝCH SOUBORŮ**. Průvod městem začíná ve 13.00 hodin a tancem české besedy před KD Střelnice, zahájení festivalu na zadních dvorech minoritského kláštera ve Štítného ulici ve 14.00 hodin. Vstupné dobrovolné. V případě nepříznivého počasí se festival bude konat na zimním stadionu.

Muzeum Vás srdečně zve do výstavní síně „V jezuitském semináři“ na Balbínově nám. na výstavu jindřichohradeckého výtvarníka **ANTONÍN MÁLEK. K pětasedmdesátinám**. Výstava potrvá do 21. července 2013.

Jindřichohradecké muzeum Vás zve na výstavu **TEXTIL 2013**, která představuje tvorbu předních českých výtvarníků. Výstava je umístěna v kostele sv. Jana Křtitele a v přilehlém minoritském klášteře ve Štítného ulici a částečně pokračuje v Domě gobelínů v Dobrovského ulici. Výstava potrvá do 11. srpna 2013.

Do téhož objektu minoritského kláštera Vás srdečně zve na výstavu **LETEM HRAČKÁŘSKÝM SVĚTEM a NA SKLONKOU MONARCHIE**, které naleznete ve výstavnímu konferenčním sále. Výstavy potrvají do 30. prosince 2013.

Spolek Přátel starého Jindřichova Hradce nepožádá přednášky do července do září.

NOVUM – měsíční zpravodaj Muzea Jindřichohradecka Ročník XXII, 7/2013

Odpovědný redaktor: PhDr. Jaroslav Píkal Registrační značka: MK ČR 11673

Výkonný redaktor: Pavla Míchalová www.mjh.cz

Adresa: Muzeum Jindřichohradecka, Balbínovo nám 19/I, 377 01 Jindřichův Hradec

Telefon: 384 363 660 (pokladna), 384 363 661 (pracovny), E-mail: muzeum@mjh.cz